

[zdarma]
leden 2012

— téma —

život zadarmo

Za exotikou,
za dobrodružstvím,
zadarmo

»7

umění
& GALERIE

Surrealismus
křížený
s Hollywoodem

LaChapelle v Praze

»8

inscenace
& DIVADLO

Bezohledný export
vlastních hodnot

rozhovor
s Davidem Jařabem

»14

na závěr

Já a ona #4

závěrečný díl
povídky

»20

KULTURNÍ PECKA

ALTERNATIVNÍ MĚSÍČNÍK

**ZDARMA
POUZE DNES**

téma:
život zadarmo

HLAVNÍ PARTNEŘI

Jana Julínková

„Vždycky jsem chtěl být muzikant. Ne jenom si občas zahrát, ale opravdu se hudbou živit,“ řekl Adam. Bylo pět minut před půlnocí. Kateřina si rukou prohrábla vlasy. „Tak proč to neděláš?“

„Protože jsem začal makat ve financích a prostě jsem si zvyknul na určitéj standard. Několikrát jsem sice měl cukání, že s tím praštím, ale zatím jsem to neudělal,“ dodal a naklonil se blíž ke Katce. Nasadil výraz, který se blížil pohledu Dr. House. Aspoň mu to tak říkala jeho bývalá manželka. „Dostal jsem se na úplnou špičku. Práci jsem ale musel podřídit všechno. Všechno, chápeš? Finančních poradců je jako sraček, nahoru se vypracuje jenom ten, kdo maká fakt tvrdě.“ Odmlčel se a usrkl ze sklenice. „No a co děláš ty?“

„Nic. Teda, prodáváala jsem v knihkupectví a předtím jsem byla rok na jazykovce. Nevím, co bude dál. Asi pojedou někam pryč. Tady to stejně nemá cenu.“

„Aha, já jsem si myslel, že seš studentka. Tohle je přece studentskej klub...“

„Vytáhla mě sem moje spolu- bydlící. Je zamilovaná támhle do toho basáka,“ Katka kývla směrem k pódiu, „ale je tady nuda a ta hudba se mně moc nelíbí.“

„Tak nepůjdeme jinam?“

„Mně se už nikam jinam nechce.“

„Tak si dáme panáka? Co si dáš?“

„Nevím, rum asi.“

„Rum?! Dej si tequila!“ Adam mávl na barmanku.

Kapela se s plnou vervou opřela do svého posledního kousku. Pod pódium se na poloprázdném parketu kroutilo několik holek. Partička kluků u dveří se hlasitě smála. Barmanka začala umývat sklenice.

Kateřina zívla. Pak řekla, že si musí odskočit. Adama napadlo, že z tohoto večera nic kloudného nekouká.

Bylo půl třetí ráno.

Adam se vracel z koupelny ve svém bytě. Vzpomněl si na Katku, na tu divnou holku u baru. Ty dnešní

holky jsou takový mdlý, chybí jim životní elán, pomyslel si. Jsou jiný, než bývaly moje spolužačky. Ale zase jsou tak nějak hezčí.

Katka a Helena kouřily doma na balkoně. Helena vzlykala a po několikáté opakovala, že basák Robert je neskutečnej hajzl. „Pozve mě a pak se tam u baru olizuje s nákou vodbarvenou krávou!“ vypravila ze sebe mezi vzlyky a začala hledat kapesník.

„Kašli na něj,“ utěšovala ji Katka, „prostě neví, co chce. Jako všichni chlapi.“ A zaplavil ji pocit, že ona je naštěstí tak nějak nad věcí. |

V jednom klubu jednoho večera

TIRAŽ

KULTURNÍ PECKA,
ALTERNATIVNÍ MĚSÍČNÍK,
WWW.KULTURNIPECKA.CZ
redakce@kulturnipecka.cz
MK ČR E 19310
ISSN 1804-2279
Vydává media4free s.r.o.
NAD TOPOLY 382/12, PRAHA 10
www.media4free.cz
info@media4free.cz
Články označené symbolem
obsahují komerční prezentaci

Inzertní oddělení
inzerce@media4free.cz
Distribuční oddělení
predplatne@media4free.cz
distribuce@media4free.cz
HR oddělení
kariera@media4free.cz

Šéfredaktor
Jana Kneschke
editor
Barbora Klárová
korektoři
Anna Williams Rosenberg
Magdalena Plovová
ilustrátoři
Vojtěch Rada
fotografové
Alžběta Diringerová
Lukáš Dvořák

TISK
GRAFOKON TISKÁRNA s.r.o.

obálka
Lubor Čížek

ročník III, [25]
leden 2012
vychází 1. 1. 2012

INZERCE

sticker contest

Kategorie

cestování

mejdán

design

nalep samolepku s logem

vyfoť a nahraj na web

vyhraj jednu z 30 cen celkem za 100 000 Kč

stickers.freeride.cz

facebook

KULTURNÍ PECKA

PŘIDEJTE SE K NÁM
NA FACEBOOKU,
KOMENTUJTE,
SDÍLEJTE

18.-22. 1. / 2012 / SVĚTOZOR

7th
short!

FESTIVAL KRÁTKÝCH FILMŮ PRAHA
PRAGUE SHORT FILM FESTIVAL

www.pragueshorts.com

STÁTNÍ FOND ČESKÉ REPUBLIKY
PRO PODPORU A ROZVOJ
ČESKÉ KINEMATOGRAFIE

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

INZERCE

2011
NUBERG

Usedlá?

Soudobá hudba
rozhodně ne!

www.nuberg.cz

1. 1. – 12. 2. 2012

Poslouchejte
online

Hlasujte
o nejlepší novince
mladých českých skladatelů

signatura.cz

Dvadlo Archa

KULTURA
PECKA

LITERÁRNÍ
NOVINY

THE VOICE

Vltava
ČESKÝ ROZDAS 3

RADIO
101

RADIO
PROGLA

KINO SVĚTOZOR

PRAGUEOUT.CZ

informace
PRO LEKÁŘE PRAHA

vesmír

INZERCE
INZERCE

Vítejte na scéně Radia Wave. Zaujímáme se o aktuální kulturní i společenské dění a nabízíme vám podněty pro cestu vedoucí od stereotypu středního proudu. Oslovujeme vás hudbou napříč nemainstreamovými žánry a sdílíme s vámi zájem o aktuální hudební dění. Signál vysílání Radia Wave je šířen na internetu, digitálně a v kabelových televizích.

Slavíme již 6 let existence a 14. ledna to rozjedeme v MeetFactory v rámci další akce Radio Wave Stimul festivalu. Na velkolepé narozeninové party se představí hned několik ikon současné elektronické scény. Poprvé u nás vystoupí **britský producent a DJ Hudson Mohawke** a **americký beatový inovátor Machinedrum**. Zájem o spolupráci s Hudsonem Mohawkem v posledních letech projevila řada osobností z alternativní i mainstreamové hudební scény. Přizván byl mj. i ke spolupráci i na nové desce Michaela Jacksona, na kterou však již osudově nedošlo. Machinedrum je ve světě elektronické hudby poměrně zavedenou personou. Zvuk jeho aktuálního opusu Room(s) vězí někde mezi nahrubo nasekanými houseovými rytmy a nostalgickým ravem. Exkluzivní line-up doplní domácí **WWW** a **Fiordmoss**. Do ranních hodin vás pak budou stimulovat **DJs Radia Wave**.

DO 21:00 VSTUP ZDARMA!

wave.cz

Radio Wave Stimul festival

6. narozeniny Radia Wave
14-01-2012 / 19:00
MeetFactory

Hudson Mohawke [UK]

Machinedrum [USA]

WWW [CZ]

Fiordmoss [CZ]

DJs Radia Wave

Red Bull Music Academy Infossession
[Hudson Mohawke]

www.wave.cz
www.stimul-festival.cz
www.meetfactory.cz

VSTUP
ZDARMA
[po 21:00 / 100Kč]

Známe dvě místa, kde se dá sehnat džus, a to je to největší tajemství, jede se tam asi hodinu...

Michaela Pixová

Freeganismus nebo dumpsterdiving není řešením nebo alternativou současného kapitalistického systému produkce potravin, je jen další součástí rezistence. Náš kolektiv sice chodí pro jídlo do kontejneru, ale zároveň máme dvě zahrady a hodně jídla si pěstujeme. Dumpsterdiving je prostě další projev celkového životního postoje, není to jen nějaké „ale fuj, ty jíš bagel, který jsem vyhodil“.

Na podzim 2011 jsem se díky studijnímu pobytu ocitla ve Worcesteru, depresivním postindustriálním městě v americkém státě Massachusetts a brzy odhalila tamní alternativní skupiny a jejich kolektivní způsob bydlení. K tradiční praxi kolektivu patří samosprávné rozhodování o jeho existenci, péče o budovu (kterou si kolektivy pronajímají, nebo dokonce vlastní) či obstarávání potravin, včetně jejich přípravy. Stala jsem se součástí devítičlenné radikální skupinky Starship, kterou kromě zapříisáhlého antikapitalismu definovalo především radikální pojetí obstarávání a konzumace potravin. Většina z nás jsou vegetariáni a vegany bojkotujícími korporátní

potravinový průmysl, usilovně podporujeme alternativní produkci potravin místních, občas pomáháme místním Food Not Bombs s vařením pro bezdomovce a nezanedbatelný díl této filozofie tvoří i vlastnoručně vypěstovaná zelenina a ovoce.

K běžné praxi patřily také návštěvy kontejnerů a hledání požitelných potravin odsouzených k proplytávání – takzvaný dumpsterdiving či dumpstering (v překladu doslova „potápění se do kontejneru“). Celý zde popsaný způsob boje proti nadprodukci potravin, týrání zvířat, destrukci životního prostředí, vykořisťování drobných zemědělců a plýtvání lze souhrnně nazvat jedinou formulkou – „freeganismus“. Ostatně přečtete si názory Jenny (27 let, farmářka) a Shanea (23 let, sociální pracovník), absolventy studijního oboru „mezinárodní rozvoj a společenské změny“ na Clark University ve městě Worcester, Massachusetts. Jako freegani se žijí už několik let.

Jaká je vaše osobní definice freeganismu?

Jenny: Jedná se o kombinaci veganství a dumpsterdivingu, která se nezaměřuje jen na shánění potravin, ale také na vegetariánskou etiku. Pokud jím nějaký živočišný produkt, pak jedině z kontejneru a zadarmo.

Shane: Freeganismus znamená, že i vegani nebo vegetariáni sní

cokoli, co najdou, zadarmo – a to i v případě, že tím poruší pravidlo „nejím maso, nejím mléčné produkty“. Není totiž podporován kapitalistický prvek potravinového systému, tedy zbytečná nadprodukce a nesmyslný konzum. Ale lidé se tak často mohou dostat na šikmou plochu, kdy si řeknou: „Jo, tohle je zadarmo, to prostě sním.“ Myslím si, že když morálně nesouhlasíš s konzumací masa a pak jíš maso každou chvíli jen proto, že ti ho někdo dal zadarmo, tak to postrádá smysl. Třeba když maso někdo koupil a pak ti ho dal... to už snad není freeganské, ne?

Pro vás freeganismus znamená hlavně vyhýbání se kapitalistické potravinové produkci. Sledujete tímto snažením i něco jiného?

S: Víím, že někteří lidé jsou morálně proti jezení masa, ale je větším mrháním zvířecího života, když jeho maso necháš nesnězené? Pokud si maso nekupuješ, je lepší, aby i ten ukončený život byl alespoň k něčemu, hlavně když tím nepodporuješ jatkovou mašinérii.

Jak definici freeganismu naplňujete vy sami?

J: Sním cokoli, co je freeganské, dokonce i z velkochovu, protože jinak by to propadlo zkáze. Jím to také proto, že nemám tolik peněz, abych mohla podporovat farmáře bojující

proti velkým potravinovým korporacím. Protože nejsem vegan, někteří lidé by řekli, že nezapadám do freeganské škatulky. Občas kupuju třeba organickou fairtrade čokoládu nebo zeleninu a vajíčka z rodinné farmy, finančně tak podporuji alternativní potravinové systémy.

S: Já jsem vegetarián od roku 2007 a hodně našeho jídla pochází z kontejneru, díky čemuž máme jídlo levnější (smích). Ale souhlasím s Jen, že peníze, které takto ušetříme, pak můžeme použít na ty složky v rámci potravinového systému, které podporovat skutečně chceme. Jako je třeba CSA (Community Supported Agriculture – síť propojující místní farmáře se zákazníky, kteří si ve farmě kupují svůj podíl a poté pravidelně dostávají její výtěžky – v Česku na podobné bázi funguje systém „bedýnek“). Co se masa týče, tak víím, že někteří lidé měli hroznou radost, že si mohou dát nalezené maso, ale ve většině případů jim pak bylo špatně. Takže já maso z kontejneru zas tak moc nejím, ale pro některé vegany je to snadný způsob, jak se dostat k živočišným produktům, které by jinak nesnědli. Protože kromě vegetariánství jsem také straight edge (pozn. odnož punkové subkultury, která se vyhýbá konzumaci tabáku, alkoholu a drog), tak nalezený alkohol nepiju a někomu ho dám. Samotné naplňování definice záleží na každém.

ÚVODNÍK

Jaké jídlo z kontejneru byste nikdy nesnědli?

S: Někdo přečte obal a řekne: „Tohle má v sobě hromadu nebezpečné chemie, jako je třeba glutaman sodný, tak to tam necháme.“ Ale jiní lidé si smlsnou. Hodně freeganů si myslí, že jídlem zadarmo doplní svůj jídelníček, protože tak nepodporují systém. Nakonec ale snědí spoustu koláčků a pamlsků, který by jinak nejedli. Když jíš jako freegan, je občas hodně těžké vyhnout se všemu tomu špatnému jídlu. Co se týče politického přístupu: kdybychom třeba našli v kontejneru něco z Izraele, stejně bychom to snědli. Je to o bojkotu, tedy o aktivním nepřispívání finančními prostředky systému, se kterým nesouhlasím.

J: Já pořád jím hodně chemie. Vyrostla jsem na americkém fast foodu, pila jsem hodně limonád, celkově jsem nikdy nejedla moc čerstvé zeleniny, z ovoce jsme měli jen jablka a banány. Z kontejneru jím například drahé sýry, ovoce nebo cokoli, co najdu, ale to mi nevádí, protože bych si třeba některé nezdravé věci sama nikdy nekoupila. Někdy je to hezká nostalgie, takže občas si dám i ten glutaman.

Jak jste se dozvěděli o freeganismu?

S: Já jsem začal prohledávat kontejnery dřív, než jsem se o freeganismu vůbec dozvěděl. Vedle obchodu s hudbou byl kontejner plný desek, pro které jsem si chodil. Ale já to nevnímám jako kulturu, pochopil jsem to až skrze punk. Písničky o bagelech z kontáku... (smích). A to je další součást alternativních potravinových systémů. Je jednoduché se vyžít, jak moc stojíš mimo potravinový systém, ale to není pravda, protože jídlo bylo v polovině případů vyrobené nějakou továrnou. Freeganismus byl v mém životě institucionalizován až v kolektivním způsobu života.

J: Já vyrostla v rodině v malém městě a v kontejneru byla spousta věcí, které ještě pořád šlo použít. Všechny moje spotřebiče a nábytek táta přinesl z kontejneru. Vyrostla jsem v rodině, kde myšlenka, že zadarmo se dá sehnat hromada věcí, které bohatší lidé vyhodili, nebyla ničím neobvyklým. Ale jídlo z kontejneru jsem začala jíst, až když jsem byla na vysoké škole – na Clark University a ve Worcesteru jsem začala chodit prohledávat kontejnery. Lidi mi říkali, kolik je v kontejneru jídla a já si pomyslela, že to je úžasné. A samozřejmě jakmile se to dozvěděl táta, hned se zhroutil a chtěl mi poslat peníze na jídlo. A já mu říkala: „Ne tati, ne, tohle je skvělé.“

S: Jo, rodiče to berou jako ostudu – „Proboha, ty máš hlad? My ti peníze dáme, můžeš se najíst.“

Jak vypadá vybírání kontejneru?

S: Ke kontejneru chodíme, když nám dojdou určité věci – například chleba. Protože chleba v kontejneru najdeš vždycky. V noci chodíme ke dvěma kontejnerům, někdy jich obějdeme víc. Chodíme kolem půlnoci, když obchody zavírají a zaměstnanci jsou většinou už doma. Prohrabeme a co vypadá chutně, hodíme do tašky a strčíme do auta. Chodíme k obchodům s potravinami, ale někdy chodíme i k papírnictví a tam najdeme šanony a další kancelářské potřeby. Další kontejnerová praxe je na konci semestru, když vysokoškoláci odjíždějí a vyhodí veškerý majetek. Projdeš koleje a prohledáš odpadkové koše. Můžeš najít fakt neuvěřitelné věci, třeba laptopy...

J: Myslím, že za posledních pět let jsem si ve skutečném obchodě koupila tak možná tři kousky oblečení nebo mám oblečení ze sekáče.

Někteří lidi si myslí, že freegani jen parazitují na kapitalistickém systému. Co byste takovým lidem vzkázali?

J: Jakákoli radikální alternativní subkultura vyvažuje zatím stále ještě existující systém, který se tak snaží dotlačit k zániku, a přitom uspokojit své potřeby. Potkala jsem lidi, kteří třeba už nikdy nechtěli kupovat jídlo, ale já myslím, že je důležité vytvářet alternativy, pěstovat své vlastní jídlo nebo podporovat ty, kteří ho pěstují a kteří nejsou součástí systému.

S: Myslím, že protiargumentem by mohlo být zžitkování kapitalistické-

ho odpadu, který je vlastně stále součástí produkčního cyklu. V některých případech se jedná o přerozdělování zdrojů. Znáš třeba knihkupectví, která vyhazují hodně knížek. Knihy můžeš použít pro redistribuci, což v kapitalismu, kde profit je důležitější než samotný produkt, nedává smysl.

Jsou v okolí lepší místa pro dumpstering než Worcester?

J: Myslím, že velká města jsou lepší, hodně míst je ale pod zámek nebo za vysokým plotem nebo je odpad ve stroji a nemůžeš se do něj dostat. Jiné obchody na odpadky lejou zíravinu. U každého kontejneru je to jiné. Stejně jako v některých kontejnerech nenajdeš nic, v jiných jen pochutiny, což je to nejhorší, když najdeš kontejner plný chipsů... Také se to mění. Jeden čas všechny kolektivy ve Worcesteru chodily do kontejnerů na směny, každý týden jiný kolektiv a pak se vše přerozdělilo mezi ostatní kolektivy. V současné době tu je pět kolektivů, které do kontejnerů chodí opravdu intenzivně.

S: Třeba v Providence je to docela fajn, ale musíš odjet za město, abys něco našla. Myslím, že tady máme štěstí, že tu je pár dobrých kontejnerů, a ne moc lidí, co na ně spoléhají. Slyšel jsem, že třeba v Bostonu nebo v New Yorku je to fakt přetahovačka, lidi se i poperou o kontejner plný pizzy. Myslím, že okolo freeganismu a dumpstering-u je hodně tajnostkaření (šeptá): „Jé, ty jsi našel náš kontejner, nikomu o něm neříkej.“ Známe třeba dvě místa, kde se dá sehnat džus, a to je to největší tajemství, jede se tam asi hodinu... |

Narodili jsme se s tělem, které v českém klimatu musíme chránit oděvem a vlivem kterého jsme nuceni si nejen vytvářet zásoby jídla, ale i vybudovat si víceméně stabilní přístřeší. To předpokládá nejen schopnost vzájemné spolupráce, ale zejména zdroje. Lhostejno, zda jsou těmi zdroji kameny pro postavení domu, energie pro vypěstování brambor či nasbírání kořínků, výhodné kontakty nebo peníze. Nelhostejno ale pak, kdo má k těmto zdrojům jaký přístup a jak se na to dívají obecně přijímaná společenská pravidla.

Jinak zas vypadá život zadarmo, pokud směnu různých typů zdrojů budu považovat za formu společenské komunikace, výměnu informací. V moment, kdy žiji „zadarmo“, z tohoto cyklu vypadáám, přestávám komunikovat. Extrémně řečeno se v ten moment stávám mrtvým členem. Vzpomeňte si, že peníze jsou někdy nazývány krví společnosti. Musí proudit.

Dalším možným názorem je Maslowova pyramida potřeb, která ukazuje na pět základních oblastí, jejichž naplnění přináší člověku spokojený život. Základnou jsou fyziologické potřeby, po jejich uspokojení přicházejí na řadu bezpečí a jistota, ty jsou následovány potřebou lásky, přijetí a spolupatřičnosti, čtvrtou kategorií tvoří uznání a úcta a na vrcholku pak stojí potřeba seberealizace. Naplnění jednotlivých potřeb závisí na situaci a daném člověku, ale všechny své naplnění předpokládají. Cyklus jejich naplnění a zrození je základní pulsací, která řídí naše kroky. Snad nešlapou v kruhu.

Přeji vám tedy lehký krok i v roce 2012.

Jana Kneschke
ŠÉFREDAKTOR

Darmo bydlet

Alina ШНИРКОВА
Jana КНЕСНИКЕ

Bydlet je samozřejmě. Platit za bydlení je nutné. Opravdu? Proč se na slovo „zadarmo“ dívat jen pohledem falešných reklamních akcí 3+1 zdarma. Vždyť domovy spousty lidí jsou jen skladištěm věcí. Postel, ten jediný skutečný důvod domova, zas tolik místa nezabere.

Za kvalitu a pohodlí se platí, přičemž je do lidského podvědomí neustále vtoukáno, že kvalita roste společně s cenou. Ale vážně, když vám nabídnou rohlík za 2 Kč a 40 Kč, co uděláte? Samozřejmě si koupíte ten za dvě, protože to je normální cena, ale bude vás hlodat myšlenka, že ten druhý musí být výrazně lepší. Biovejce, šetrně bělená, na kamenech mletá mouka, horská alpská sůl a tak dále. Přitom je to jen nový rohlík firmy s nakousnutým jablkem a platíte

za značku, která vám dává zdání nadřazenosti, výjimečnosti, odlišnosti. Prostě jste rázem lepším člověkem. Koupí rohlíku. Nezapný žert, ale možná není pravda až tak daleko. A s tímhle v hlavě mám napsat článek o bydlení zadarmo.

Co s tím? Nemůžu ani říct „kupte si stan“, protože to už obnáší finanční položku. Dobře, můžete si ho půjčit u známých a obývat město či přírodu dle libosti. To je zadarmo. Ostatně můžete zkusit pouliční život i bez stanu, ve statusu městského bezdomovce. Pokud nebudu zacházet k fyzickým nepohodlnostem, budete se muset přinejmenším smířit se svým společenským propadem. Vzhledem

k tomu, že normou je za svoje potřeby platit, snaha naplnit je zadarmo je téměř automaticky postojem proti systému. Jako squatting, populární zejména na úsvitu let devadesátých. Je to zdarma, ale nelegální, a těžko můžete být squatter, pokud nemáte v duši alespoň minimální revoltu.

Existuje samozřejmě také varianta parazitovat na svých známých a obývat jejich gauče, ta je ale poměrně neúnosná pro obě strany – tedy pokud si nějaký pozitivní vztah chceme mezi sebou udržet. Pak je tu „mama hotel“ aneb vypráno, navařeno, teplá ustlaná postel – ale život s rodiči, podřízení se pravidlům a pozice neschopného dítěte postavít

se na vlastní nohy. Ovšem některým matkám to tak vyhovuje a vyhovuje to i některým dětem.

Je firemní byt bydlením zadarmo? Ano i ne. Platím svou poslušností firemním pravidlům, časem a energií, kterou do práce vkládám. Platím tedy jinak než penězi. A to je možná ten hlavní rozdíl. Bydlení bez nutnosti utrácet vlastní peníze, ale bydlení, které utrácí mou vlastní hrst (známí a rodiče), nebo za které platím svou prací (která je ale nakonec stejně zpeněžená). Bydlení, za které platím svými zkušenostmi a schopností vytrvat a vydržet i nepříznivé okolnosti (squatting, bezdomovectví). Bydlení, které mne nutí se podřídit jistým pravidlům (diecézní charity). Existuje tedy vůbec bydlení skutečně zadarmo? A není bydlení zadarmo vlastně paradoxem – vždyť i pouhým ulehnutím v parku k odpolední siestě si nárokuji daný prostor, ve kterém nemůže být nikdo jiný. Platím tak svou existencí. Záleží pak jen, zda mi moje existence za takový způsob života stojí. |

Napadá mne jeden způsob, jak bydlet sice dočasně, ale zadarmo, a dokonce moderně, s využitím sociálních sítí. Zaregistrujte se na www.couchsurfing.org, vytvořte si profil, nahod'te fotografii a napište, kolik lidí jste ochotni ubytovat na vašem gauči. Jakmile sami cestujete, jednoduše vyhledáte jiné majitele gaučů, kteří vás ubytují. Komunitu tvoří většinou příjemní lidé, nejlépe popsatelní anglickým „laid back“. Pro bydlení zadarmo si prostě vyjed'te do ciziny.

INZERCE

JM účetnictví spol. s r.o.
nabízí své služby.
Jsme dlouholetí specialisté
na vedení účetnictví a daňovou
problematiku v oblasti
neziskových organizací.

Domluvte si nezávaznou
konzultaci na e-mailu:
info@jmucetnictvi.cz
nebo telefonu:
+420 776 700 137

Za exotikou, za dobrodružstvím, zadarmo

Život s prázdnou dlaní

Antonín Brinda

Mít domov, místo, kde jste v bezpečí a s blízkými lidmi, chápu jako jednu z nejpodstatnějších hodnot v životě. Ale cesta k takovému usazení chvíli trvá, někdo má nestálou povahu, která ho bude nutit k potulování pořád. Ostatně kdekdo občas přemýšlí, jaké by to bylo žít někde jinde, nějak jinak.

Cestování rozšiřuje lidem představy o světě, ve kterém žijí, usnadňuje jednotlivci sebedefinování jako příslušníka určitého národa. A kromě toho veškeré přemísťování, ubytování, stravování a další nezbytnosti na cestách často předpokládají jistou dávku fikanosti a výmluvnosti.

Na stopu

Nejlevnějším způsobem přepravy je bezpochyby autostop. Někdy si „dopravce“ na stopu řekne o finanční příspěvek – stane-li se tak před nástupem, je možné nechat jej uhánět vstříc dálavám bez vás. Při výstupu pak může fungovat metoda „nerozumím, nemám“. Kamarádi se jednou v takové situaci ocitli a vybruslili bez problému.

Záleží ale zejména na cestujícím. Někdy je potřeba řidiče přemlouvat, osobně to moc rád nemám – když mě svězt nechce, asi pro to má nějaký důvod. Na druhou stranu často je tím důvodem jenom lenost nebo nezáměr o druhého. Pokud o takové konfrontace nestojíte, nechte se ptát lidí na benzinky. Jedná se sice o efektivní způsob, lidé mají možnost si vás blíže prohlédnout

a přímo si s vámi popovídat, aktivita je to nicméně vysilující. Ve chvíli, kdy vám někdo otevřeně zalže, třeba ve smyslu, že nemá volné místo nebo nejede požadovaným směrem, od dalších pokusů vás to spíše odradí. Rozhodně si myslím, že nabírání stopařů je šlechetné gesto, ne povinnost. Ale i stopaři jsou lidé a při styku s nimi by řidiči neměli zapomínat na pravidla slušného chování. Existují pochopitelně také stopaři, které by chtěl svězt asi málokdo, podle mě ale převládají ti slušní. Analogicky je tomu u většiny řidičů, kteří někoho naberou.

„Klasičtější“ postávání se zdviženým palcem má také své výhody a nevýhody. Počkáte si nejspíš trochu déle, ale jeden zase nikdy neví. Navíc si můžete zpívat, toulat se v myšlenkách. Výhodné je použití stopovací cedule, se kterou se dá krásně vyhrát. Jak ji udělat skladnou, jak velká by měla být, jaká psací potřeba je nejlepší? Rád se později k názvům jednotlivých míst na cedulích vracím, vzpomínám na jednotlivá místa. Nutno ale podotknout, že každému vyhovuje něco jiného. I stopování bez ukazatele může v důsledku fungovat lépe.

Za fenomén a pro mě značně obohacující zkušenost považuji přemísťování kamionem. Až na stopu jsem se do těchto kolosů posadil poprvé. Cesta ubíhá nekoněně pomalu, stopař se na celý svět dálnic a legračních osobních aut dívá s patřičným nadhledem. Řidič občas prohodí něco polsky nebo rusky, cestující jen ospale mžourá do krajiny a třeba usíná. Časový rozdíl kamion / osobní auto je značný, mnohdy však nezbyvá jiná možnost. Navíc profesionální řidiči berou stopaře často a podřimování v autě jim většinou nevadí. Což člověk na stopu jistě leckdy ocení.

Ve městě

Pokud necestujete cíleně po klidnějších oblastech, pravděpodobně zavítáte do větších měst. Doprava pomocí MHD může být drahý špás, pokud jste poctiví a kupujete si jízdenky, i pokud spoléháte na štěstí. Mezi mémi přáteli stopaři převažuje zejména druhý přístup. Je to proto, že v cizině se vám nemůže nic stát. Zní to divně, však já vím. Chci tím říct, že nad cizinci se daleko víc lidí slituje, kolikrát jsou i ti policajti hodnější. Punkové výlety do zahraničí jsou pro mě spojeny s imaginárním pocitem neomezené svobody. Protože vykecat se dá ze všeho. Většinou. Jednoduchá finta je například vyjmutí občanky z peněženky. Při kontrole totožnosti tak můžete směle tvrdit, že skutečně žádné peníze nemáte, kdybyste měli, samozřejmě byste si jízdenku koupili. Málokdo se chce protokolovat něco s vandrákem bůhví odkud.

Dostane-li se vám možnost zapůjčit si kolo, neváhejte! Poznáte lépe město, problém s MHD odpadá docela. Není to samozřejmě tak jednoduché, ale vzhledem k tomu, že v jiných metropolích je pohyb po městě na kole daleko rozšířenější, pravděpodobnost zapůjčení je podstatně vyšší než třeba v Praze. Taková projížďka se pak může stát příjemnou záležitostí, a na rozdíl od cyklistiky v pražských ulicích se ani nemusíte tolik bát o zdraví.

Pokud se vám celkově zdá, že se jedná o cestování nepohodlné a nejisté (a teď nemyslím jízdu na kole), máte jistě pravdu. Ale zároveň taky dobrodružné, neplánované a samozřejmě levné.

Jo a když už někam vyrážíte, nezapomeňte na tři základní potřeby! A sice spacák a vařič a taky čínské polívky. A jak na ně? Nechte se obdarovat. |

NA OKRAJI

Houbičková hra

Samorost. Machinarium. Někomu není nutné dalšího vysvětlovat a potěší jej informace, že nová hra jménem Botanica o sobě už dává vědět.

Komu ta dvě slova na začátku nic neřekla, ať čte dál. Malé nezávislé studio Amanita Design, které se zabývá vývojem her, rozhodně doporučuji vaší pozornosti. První hra jménem Samorost vznikla jako závěrečná práce Jakuba Dvořáka, tehdejšího studenta AVU, a na webu si ji můžete zahrát zdarma od roku 2003. Odva roky později, ve spolupráci s Václavem Blínem, spatřil světlo světa Samorost2. Od té doby se studio rozrůstá a mezi jeho spolupracovníky patří například hudebník Tomáš Floex Dvořák, programátoři David Oliva a Jan Werner, malíř Adolf Lachman, Tomáš Pif Dvořák zabývající se zvukovými efekty a animátor Jaromír Plachý. Roku 2009 se objevila první „plnohodnotná“ adventura Machinarium a v prosinci 2011 byla uveřejněna ukázka nové hry Botanica. Sluší se dodat, že hry od Amanity sbírají ocenění a fanoušky po celém světě – a pokud si jednu z nich zahrájete, rychle pochopíte proč. Her ale tihle mladí pánové vytvořili více, než kolik jsem zmínila v článku. Pěkně pohromadě je najdete na amanita-design.net/games.

Jana Kneschnke

SERVIS GALERIE

Jan Hísek: Noční jezdec
Galerie Rudolfinum
malá galerie
Alšovo nábřeží 12, Praha 1
1. 12.–26. 2.
úT, ST, Pá, SO, NE 10:00–18:00
ČT 10:00–20:00
80 / 50 Kč

Tak pravil LaChapelle
Galerie Rudolfinum
Alšovo nábřeží 12, Praha 1
7. 12.–26. 2.
úT, ST, Pá, SO, NE 10:00–18:00
ČT 10:00–20:00
120 / 70 Kč

Za pět dvanáct
Centrum pro současné umění
Futura
Holečkova 49, Praha 5
14. 12.–26. 2.
ST–NE 11:00–18:00
VSTUP ZDARMA

Якув Томáš
(cyklus Start-Up)
GHMP – Dům U Zlatého
prstenu
Týnská 6, Praha 1
15. 12.–22. 1.
úT–NE 10:00–18:00
120 / 60 Kč

Микулáš: Poslední zásoby času
Galerie Zlatá štika
U Železné lávky 10, Praha 1
16. 12.–31. 1.
PO–Pá 11:00–20:00
SO 16:00–21:00
VSTUP ZDARMA

The Silent Village
Centrum pro současné umění
DOX
Roupětova 1, Praha 7
12. 1.–9. 4.
PO, SO a NE 10:00–18:00
ST–Pá 11:00–19:00
180 / 90 Kč

CHTĚLI BYSTE ČÍST
ČASOPIS KULTURNÍ PECKA
PRAVIDELNĚ?
Napište nám na e-mailovou
adresu
PREDPLATNE@MEDIA4FREE.CZ
a objednejte si pravidelné
zasílání časopisu domů, nyní
za stálou cenu
269 a 389 Kč.
Více informací najdete na
www.kulturnipecka.cz/
PREDPLATNE.

Surrealismus křížený s Hollywoodem

Alina Shupikova

Každý člověk má v hlavě svůj interní svět, který je projekcí toho velkého vnějšího. Projekci zkraslenou a vybarvenou svou osobitou optikou. Nemusí nutně každý vidět černou jinak (i když není žádný důkaz, že pod slovem „černá“ všichni vidí a představují si stejnou barvu). „Jen“ vnímáme po svém. Většinou ten osobní svět zůstává skryt hluboko v mysli. Americký fotograf David LaChapelle jej spolu se svou vizí ukazuje v Rudolfinu.

Téměř do konce února představuje výběr z celé své tvorby od počátku 80. let do současnosti. Ve své kariéře se dostal přes reklamu a fotografie celebrit zpět k umění a autorskému projevu. Jeho cesty tedy našťástí vedou do Říma – Říma v době pokročilého hédonismu, plného okázalých zhýralostí, ale zároveň sofistikovaného natolik, aby byla za každou obscenností skutečná a často smutná myšlenka. Takové útrpné pousmání nad sebou, lidmi i dobou.

Pražská vernisáž výstavy Tak pravil LaChapelle se vlivem virálního šíření pozvánek dala popsat jako „byla tam celá Praha“. Proč také ne, když mohli běžní smrtníci vidět nejen fotografie (zdarma!), ale potkat u děl i samotného maestra. Hýřivě barevná tvorba Davida LaChapelle, kterou jeden kamarád onálepkoval jako „pop-art s nádechem kontroverze“, je známá všude. Pokud vám ne, určitě minimál-

ně znáte snímek Eltona Johna mezi soškami levhartů na zářivě modrém pozadí s létajícími banány a třešněmi. Nahá Paris Hilton mezi fotografy, zženštilý Marilyn Manson či mladý Leonardo di Caprio. Ty všechny není problém na fotografiích najít. Nebo také bezejmenné lidi z okrajů měst a zapadákovů Ameriky, obézní surrealistické a otevřeně anatomické orgie a interpretaci Poslední večeře.

Prvoplánová vyzývavost mne oslňovala ale jen do momentu, ve kterém jsem pronikla pod kýčovitou barevnost, za fascinaci známých tváří a sexu. Možná pak jsem spatřila myšlenku pod povrchem, v ironickém a smutném posměšku nad lascivností

a extrémnosti současného světa. Pokud nevidíte problém pod vlastním nosem, je třeba ho zdesetinásobit a natřít na růžovo – potom si ho již jistě všimnete. Ano, mluvím například o proměněných dolarových bankovkách. V promítaném videu vypráví sám umělec, jak se snaží zachytit příběhy bolesti a utrpení schované za povrchním pozlátkem. Vytvořit si vlastní názor a vyhodnotit míru zastoupení kýče, pop-artu a filozofie můžete sami v Rudolfinu až do 26. února. |

Výstava Davida LaChapelle: Tak pravil LaChapelle, Galerie Rudolfinum do 26. 2. 2012

Dýchat modrý paprsek

Barbora Klárová

„Dobrý den. Vemte si roušku přes obličej. Pro jistotu. Nevíte, co tam kdo před vámi naprskal. Kdo chcete jít první? Nasad'te si tuhle masku, postavte se sem a už se jen soustřed'te. Je to trochu jako meditace – vydechujete světlo.“

Potemnělá místnost velikosti průměrné kanceláře, u stropu čtyři projektory, na všech zdech dvoce rozpořehované bílé paprsky mno-

hoúhelníků a na té největší stěně navíc svislý modrý pruh. Nádech – pruh téměř úplně zmizí, výdech – pruh ztloustne na dobrý metr. Nádech – roztačené trojúhelníky, lichoběžníky a čtverce se zpomalují, až skoro zastavují, výdech – rej opět ožívá a neustále se zrychluje. Nádech – podkresová ambientní hudba se ztišuje a uvadá, výdech – akordy nabírají na dynamice a síle.

Kouzelná maska putuje od návštěvníka k návštěvníkovi, pozorování a prožívání multimediální

instalace je zábavné i pro nezúčastněné. Ještě chvíli absorbovat to snové ponoření, ještě naposledy zkusit znehybnět hypnotický modrý paprsek. Návrat do šedé reality, na hlavě kulich s bambulí, nádech i výdech do šály. Bohužel už zcela bez efektu. |

Interaktivní instalace PLICE PROBĚHLA 13.–18. 12. V PROSTORU BUBENSKÁ 1, PRAHA 7
Informace o konání další instalace na www.instalaceplice.cz

Youth Lagoon: rajská LoFi hudba

Ondřej Erban

Na internetu se první nahrávky Youth Lagoon aka Trevora Powerse objevily v květnu tohoto roku a hned způsobily slušný rozruch. Netrvalo dlouho a Trevor se upsal vydavatelství Fat Possum. Na podzim vyšla debutová deska The Year of Hibernation a lidé z Fat Possum si určitě mnou ruce. Nečekají je sice žádné kolosální prodeje a zisky, ale takhle dobré indie album už tu dlouho nebylo.

Poslední rok Trevora Powerse se tak podobá pohádce naší doby, až hraničí s klišé. Dvaadvacetiletý studentík anglické literatury trpící chorobnou úzkostí zplodí doma u rodičů v ložnici pár písniček. Vystačí si jen se syntákem a počítačem. Zpívá o svých trápeních, o věcech,

o kterých nedokáže s nikým mluvit. Pár svých indie-popových skladeb nahraje na Bandcamp. A co se nestane. Objeví ho velké vydavatelství. Jeho album si zamilují recenzenti Pitchforku. Trevor sekne se školou i s prací prodáváče v obchodě s oblečením a odjíždí na koncertní šňůru po Spojených státech a Evropě.

Nutno podotknout, že za tímhle pohádkovým příběhem nestojí ani tak náhoda nebo štěstí, ale hlavně hudba, kterou Youth Lagoon dělá. Ta Trevora odlišuje od tisíců jemu podobných, kteří skládají muziku doma na koleni. Youth Lagoon má v sobě něco víc. Možná je to upřímnost, cit pro melodii, atmosféru nebo něco úplně jiného. Těžko říct, ale The Year of Hibernation člověka prostě dostane. Chytí za koule. Jen se musí poslechu dopřát čas. A klid.

Jako když venku prší

„Youth Lagoon nejsem já. Je to jenom část mě. Byl jsem na střední

v hodně kapelách a vždycky jsem se snažil definovat sebe sama hudbou, jakou hraju. Tak trochu jsem se snažil najít smysl žití v tom, že jsem v kapele. Ale letos jsem si konečně uvědomil, že se nemusím definovat hudbou, ale že můžu dělat něco víc – hudbu, která pro mě osobně něco znamená. A to je Youth Lagoon,“ popisuje na webu Fat Possum Records svůj projekt Powers.

Trevor zpívá o holkách, které ho opustily. I o těch, které nikdy neměl. Zpívá o lidech, se kterými nemůže být. Ale jeho hudba není pesimistická. Daleko spíš melancholická a svým zvláštním způsobem vlastně i veselá. Hořkosladká. Poslouchat Youth Lagoon je podobný pocit, jako když víte, že venku prší, ale o to víc si užíváte, že můžete být doma v teple zachumlaní v posteli.

Youth Lagoon neprodukuje klasický (indie) pop. Zastřený hlas a hutný zvuk jako by ani nevznikaly doma pod rukama jednoho jediného člověka. Skladby většinou nemají klasickou písničkovou strukturu sloka-refrén-sloka. Trevor pečlivě buduje atmosféru každé písně, a ta postupně graduje. Aby k ní pronikl, člověk se musí zastavit a pozorně poslouchat. Po chvíli ale začínají být čisté melodie na The Year of Hibernation až nebezpečně návykové a chytlavé. A Trevorův teskný vokál je třešnička na dortu.

Hity nehledejte

Na albu není jednoznačný hit. Žádná píseň neční nad ostatní. Přesto se jednotlivé skladby neslévají dohromady, vytvářejí skvěle pasující a uzavřený celek. Hity si tak na albu musí každý objevit sám. Jako singl doprovázený oficiálním videem zatím vyšla pouze skladba Montana. Mnozí označují za nejlepší počín na albu July. Mně osobně nejvíc přirostla k srdci Seventeen. Ne a ne se oposlouchat. I když studiová živá verze July, která je k poslechu na Pitchfork TV, taky stojí za to. |

YOUTH LAGOON
THE YEAR OF HIBERNATION
2011
40:16

CO DĚLÁ
A O ČEM
PŘEMÝSLÍ...

DJ Tvyks

Na konci roku jsem se nezastavil. Hraní v nejrůznějších českých, slovenských i německých klubech vyvrcholilo velkou silvestrovskou party. Leden zatím vypadá klidnější, proto bych se rád pustil do hudební tvorby, na kterou v posledních hektických týdnech nebyl vůbec čas. Kromě hraní se věnuji i grafickému designu a čeká mě několik návrhů webových stránek. S klubem Roxy připravujeme na března oslavu druhých narozenin akce Vibrátor, což je zároveň i hudební pořad na Radiu 1. Celkově mám z Vibrátoru velkou radost a těší mě, že se nám do Prahy za tak krátký čas podařilo přivést mnoho skvělých hostů. V Berlíně, kde jsem už bezmála tři roky doma, máme s Finckobotem rezidentní akce Get Wavey. Mimo to plánujeme i řadu víkendových hraní a na obzoru je i start vlastního digitálního labelu. Mezi tím vším hodlám stále cestovat po Evropě a od příštího roku bych moc rád rozšířil své pole působnosti i za oceán.

—
PŘIPRAVIL JOSEF ŠVEJDA

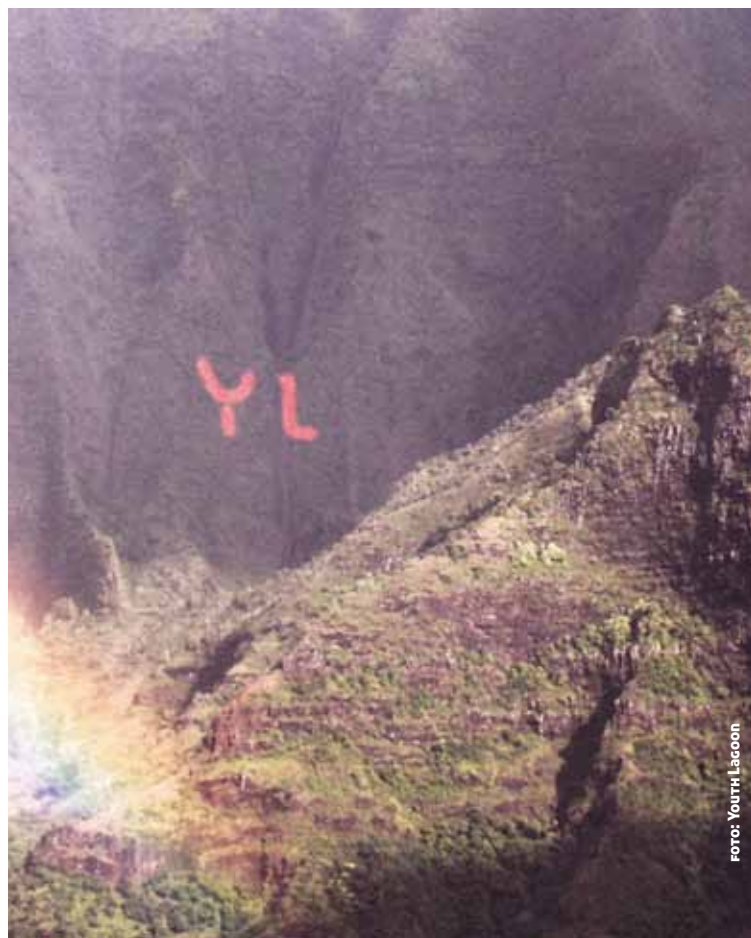

FOTO: YOUTH LAGOON

FOTO: ABAM HOLÝ

SERVIS KLUBY

SPEEDSTOP NIGHT

Креденс + Reverb

Wakata

Maláňská 14, Praha 7

úť 10. 1. 20:30

VSTUP ZDARMA

JUNGLIST CALL

The Ragga Twins (UK), Dasna

Гуан, MUSTAKILLAN Sound, ...

Cross Club

Plvánávní 23, Praha 7

pá 13. 1. 21:00

do 21:00 70 Kč / po 100 Kč

SHADOWBOX w/ PAUL SG

Клуб Roxy

Дlouhá 33, Praha 1

pá 13. 1. 22:00

do 23:00 zdarma / po 150 Kč

ŠVINADLO

Palác AKROPOLIS

Кубелікова 27, Praha 3

úť 17. 1. 19:30

140 / 170 Kč

!!!! DEPARTURE !!!!

Dan Bárta & ILLUSTRATOSPHERE

Hosté: Lanugo + VJ Roman Týc

Клуб Roxy

Дlouhá 33, Praha 1

st 18. 1. 19:00

270 / 350 Kč

CINEMATIC ORCHESTRA

Lucerna Music Bar

Водіčkova 36, Praha 1

st 18. 1. 20:00

550 Kč

ELECTRO VOLTÁŽ

Казеты, Silent H (UK), Mad4ce,

Autist, DeKa, Tulen

Cross Club

Plvánávní 23, Praha 7

so 21. 1. 21:00

do 22:00 40 Kč / 80 Kč

HURRA TORPEDO

Palác AKROPOLIS

Кубелікова 27, Praha 3

čt 26. 1. 19:30

350 / 450 Kč

DUBSTEPBLOG FREQ SKANK

Вадклаат (UK), DIRTY LITTLE

Toaster, STIFLER Selecta, ...

Cross Club

Plvánávní 23, Praha 7

so 28. 1. 21:00

do 21:00 50 Kč / 90 Kč

EURO CONNECTIONS:

Флоех+Musetta

Palác AKROPOLIS

Кубелікова 27, Praha 3

čt 31. 1. 19:30

260 / 320 Kč

Lednové tipy z Roxy

DAN BÁRTA

DEPARTURE @ ROXY: Dan Bárta & Illustratosphere a Lanugo

Pražský klub ROXY vstupuje do svého 20letého výročí s novým multizánrovým koncertním projektem DEPARTURE, jehož stěžejní myšlenkou je představit veřejnosti mladé a talentované kapely či jiné umělce, které vybírají známí muzikanti a další osobnosti českého showbizu.

Jako první se této role zhostí 18. ledna Dan Bárta & Illustratosphere, kteří si do ROXY pozvou pop-jazzovou partu Lanugo a člena kontroverzní umělecké skupiny Ztohoven, VJe Romana Týce.

Nadějná šestičlenná formace Lanugo má na svém kontě už dvě alba a mezi jejími členy najdeme samé zkušené muzikanty, kteří hrají nebo hráli například s Toxique, Lenkou Dusilovou či Davidem Dorůžkou. Ať už tedy půjde o koncert Lanugo, nebo Dana Bárty & Illustratosphere, čeká nás 18. ledna v ROXY večer plný skvělých muzikantských výkonů a zajímavých žánrových přesahů. A kdoví, možná dojde i na společný jam...

Klub bude otevřen od 19 hodin. Vstupenky koupíte v předprodeji sítí Ticketpro, Ticketportal a Ticketstream nebo přímo v ROXY za 270 korun + poplatky, na místě zaplatíte 350 Kč.

Zapomeňte na mrazy! V ROXY vás zahřeje DJ S.P.Y

Kdo z vás si libuje v progresivním drumandbassu, ten si kroužkuje v diáři 20. ledna. Do ROXY totiž ten den dorazí na pravidelnou party Bush jeden z nejrespektovanějších d'n'b producentů současnosti DJ S.P.Y, kterého navíc na pódiu doplní britský MC LowQui.

Doménou původem brazilského producenta je především temnější a minimalistický zvuk. Dokáže ale překvapit i zpívanou hitovkou nebo pořádným nářezem. Je tedy nasnadě, že i přes lednové mrazy bude v ROXY pořádně horko!

Startuje se ve 22 hodin a kromě S.P.Ye zahrají Ghonazales & MC Lindee, Anakin a IM Cyber. Lupeny seženete v předprodeji Ticketpro, Ticketportal a Ticketstream.

Lukáš Kadeřábek

DJ S.P.Y

foto: Klub Roxy 2+

Dala jsem si předsevzetí nerozčilovat se. Nenechat se vytočit neomalenými nebo nepozornými řidiči, netrpělivými dámami, které předbíhají ve frontách a neurvale se hrnou k volným sedadlům v MHD. Nedat se vyprovokovat hubatými výrostky, odrzlými opilci a nafoukanými chytrolíny. Zkusím v takové chvíli raději myslet na něco hezkého. Kdyby vás něco napadlo, dejte vědět.

PECKA | BARBORA KLÁROVÁ

Modří už vědí

Tento způsob paření zdá se mi poněkud autistickým

Babara Klárová

Ten den se nikomu nechtělo ven. Mrholilo a ostrý vítr šlehal do prokřehkých tváří. Všichni, kteří se nechali ovlivnit a na Silent Disco se onoho podzimního večera nevydali, mají čeho litovat. Já mám naopak nač vzpomínat a o co se podělit. A všichni společně se můžeme těšit na další mejdan, kde lze slyšet i špendlík upadnout.

Silent Disco je už od pohledu divné. Než jsem si zvykla, připadala jsem si jako ve filmu Tron, nebo rovnou jako na jiné planetě. Pokladní každému u vchodu zapůjčil bezdrátová sluchátka a obeznámil nás s jejich používáním: „Tady se to zapíná a vypíná, na druhém uchu přepínáš kanály a tady je ještě kolečko hlasitosti. Jasný?“ Jasný. Jakmile jsem stiskla vypínač a zatočila oním kolečkem, rozezněl se mi do uší proud hudby jednoho z DJů a diody na přední straně sluchátek se rozžářily buď zelenou, nebo modrou barvou. Hudbu na modrém kanálu ovládali DJové Rádia Wave a zelený patřil zástupcům hostičího KC Zahrada.

Chuligáni řvali refrén

Chvilí jsem se bavila pohledem na vyjukané prvouživatele takového udělátka a sama jsem se také sžívala se svěřeným zařízením. Po několika pokusech už prsty míří automaticky správně, ovládání je intuitivní. Parket sálu se ještě zcela nezaplnil, proto jsem zatím hudbu vypnula, sejmula sluchátka a šla si na ochoz prohlédnout výstavu fotografií. Z ponoru do krás zachycené české krajiny mě vytrhli nějací chuligáni, kteří ve foyer pode mnou sborem, a navíc falešně vyřvávali nějaký rázný refrén. Až při pohledu na jejich jednotně zeleně svítící hlavy mi došlo, že je písnička nenapadla jen tak. Kontrola zeleného kanálu mi to potvrdila a o několik vteřin později jsem se sama přistihla, jak polohlasem pořvávám s nimi.

„Silent Disco jsem poprvé viděl v létě na festivalu Rock for People a řekl jsem si, že bych to chtěl zažít znovu. Před časem jsem proto v Českých Budějovicích uspořádal narozeninovou oslavu s tímto konceptem a teď jsme se pokusili přenést tancování se sluchátky i do Prahy. Jedna z výhod Silent Disco

nahrává pořadatelům, kteří nemusí řešit přílišnou hlučnost akce ani včasné ukončení produkce z důvodu případného rušení nočního klidu. Rozhodně jsem ohledně budoucnosti Silent Disco pozitivní, zatím jsem měl od všech jen nadšené reakce. Kdo chce jen poslouchat muziku, může. Kdo chce mít možnost pobavit se s přáteli, má taky šanci. Tady nikdo o hlasivky ani o uši nepřijde!“ směje se organizátor nevěšdní tancovačky Lukáš Černý.

Vydala jsem se do hlavního sálu. Na každé straně stál u zdi jeden DJský pult a v prostoru mezi nimi se do rytmu svíjela těla tanečniců. Jenže do jakého rytmu? Obvykle se přirozeně shlukovali posluchači naladění na stejný kanál, ale podmínkou to nebylo. Mezi návštěvníky byl například i pár, kdy jí svítila hlava modře a jemu zeleně. Vydržel vzdorovat dlouho, než se nakonec přiladil na společnou vlnu. Musím říct, že volba nebyla snadná, muzika hrála sice žánrově dost rozdílná (například rock'n'roll versus elektro ambient), ale na obou frekvencích výborná. Přeladovála jsem a připadala si trochu jako na tenise, kde vás také hlavní aktéři nutí otáčet hlavou sem a tam. Ostatní fanoušci se také hrdě prezentovali barvou svého oblíbence, který bojoval proti svému DJskému soupeři o jejich posluchačskou přízeň.

Spojení rozdělením

Prošla jsem kolem mladíka, jehož sluchátka zářila stejnou barvou jako ta moje. Všiml si toho a usmál se na mě. Volba spojuje. Jeden z návštěvníků však trefně poznamenal, že tento způsob taneční zábavy od sebe lidi zároveň separuje. Každý se uzavře ve svém světě a pro navázání komunikace je třeba překonat nemalou překážku v podobě „klapek na uších“.

Hnidopich by mohl najít nevýhod více: sluchátka cuchají pečlivě vymodelované účesy, schovávají drahé náušnice a neustále přeladovávají kanálů a hlasitosti zvuku zaměstnává ruce tanečnicka. Jednoduchý úkon zakoupení drinku tak nabobtná o několik mezifází: dojít k baru – sundat sluchátka – objednat drink – zaplatit – nasadit sluchátka – vzít si drink – vrátit se na parket.

Tichý nářez

Koncept tiché diskotéky má ovšem také své výhody. Uvítala jsem především možnost regulace hlasitosti, takže jsem měla jistotu, že po této tancovačce mi druhý den v uších rozhodně pískat nebude. Zvuk je čistý a nepřerušují jej žádné rozvášněné rozhovory okolních tanečniců. Jistý půvab v tomto způsobu paření mohou spatřit především začínající DJové, kteří tak snadno vizuálně zjistí, jaká hudba sklízí u posluchačů ohlas a která vybízí k přeladění. Navíc mohou vzájemnou kontrolou kanálů průběžně špehovat svého soka a pohotově využít hluchých míst ve svůj prospěch. I já jsem ze zvědavosti přeladila, když jsem viděla, s jakou vervou se svíjejí tanečníci do zeleného rytmu.

Opravdová zábava ale začala až poté, co jsem si sundala sluchátka z hlavy. Bylo slyšet jen vrzání bot o podlahu, funění udýchaných tanečniců, polohlasné pobrukování a občasně výkřiky do naprostého ticha: „Jo, to je nářez!“ Přestože jsem tentýž stav před malou chvilí sama zažila, připadala jsem si jako v blázninci. Nemohla jsem si pomoci a musela jsem se celé té podívané smát. Cítila jsem se najednou jako hluchá. |

AKCE SILENT DISCO PROBĚHLA 30. 11. V KC ZAHARADA NA JIŽNÍM MĚSTŘÍ.

FOTO: BABARA KLÁROVÁ

SERVIS DIVADLO

SRDCE TEMNOTY
Divadlo Komedie
Jungmannova 1, Praha 1
pá 6., čt 19. a ne 29. 1. 20:00
132–300 Kč

Veselé skoky:
Edgar Allan Pů / Havran
Divadlo v Seletné
Seletná 17, Praha 1
po 9. 1. 19:30
260 / 170 Kč

Bůh masakru
Ціпамерні клуб
Ve Smečkáči 26, Praha 1
so 14. 1. 16:30 a 19:30
290 / 320 Kč

TAKING OFF COMPANY: Ovlápení
Palác AKROPOLIS
Kubelíkova 27, Praha 3
ne 15. 1. 20:00
200 / 140 Kč

Kolonie
Divadlo Na zábradlí
Anenské náměstí 5, Praha 1
po 16. 1. 19:00
100–350 Kč

IDIOT
Divadlo DISK
Karlova 26, Praha 1
út 17. 1. 19:30 (derniéra)
120 / 90 Kč

Golem
Strašnické divadlo
Solidarity 53, Praha 10
st 18. 1. 19:30
230 / 130 Kč

Škola malého stromu
Klub Lávkka
Novotnéno Lávkka 1, Praha 1
ne 22. 1. 17:00
180 Kč

SMRT V RŮŽOVÉM
Palác AKROPOLIS
Kubelíkova 27, Praha 3
ne 22. 1. 19:30
200 / 150 Kč

DIVADLO VIZITA: Kdo je Miloš?
Divadlo Archa
Na Rožičí 26, Praha 1
po 23. 1. 20:00
230 / 150 Kč

ТЕАТР. ДОС: Dva v tvém domě
(Two in your house)
Divadlo Archa
Na Rožičí 26, Praha 1
ne 29. 1. 20:00
250 / 150 Kč

Bezohledný expo

Cesta do temných hlubin duše

BARBORA KLÁROVÁ

„Hledal jsem intenzivní text, který by mohl sloužit mému způsobu radikální interpretace. Takový text, který by byl autorskou výzvou. A Joseph Conrad tyto vstupní podmínky splňoval dokonale,“ shrnuje David Jařab důvody, které jej vedly k volbě právě tohoto nepřiliš odlehčeného románu. Vůbec první převedení tématu na česká divadelní prkna si vzal na bedra soubor pražského Divadla Komedie.

Z představení jsme odcházeli natolik pohnutí, že jsme nebyli schopni jediného slova. Dlouhé, zadumané ticho konečně prolomilo nesmělé „Půjdem na pivo?“. Až s očima upřenými na dno sklenice jsme se dokázali o dojmech ze silného zážitku bavit. Na základě rozdílných postřehů jinak názorově blízkých lidí jsem se rozhodla, že s autorem scénáře a zároveň režisérem Davidem Jařabem udělám rozhovor.

Představení se jmenuje Srdce temnoty, přitom ale stejnojmenná kniha není jediným zdrojem pro vaši inscenaci. Jak s textem Josepha Conrada souvisejí citace z Červené knihy C. G. Junga?

Věděl jsem, že si na divadle nevystačím dlouhodobě pouze s představením Kurtze (hlavní hrdina knihy i inscenace – pozn. aut.). S tímto efektem neodhalené hlavní postavy trochu kalkuloval Conrad, ale literární text je celý určen pro naši výstavnou imaginaci, čili si člověk Kurtze může po celou dobu představit po svém a pak už ho po jeho zjevení takového i vidí. Stejně mohl kalkuloval i Coppola ve svém snímku Apokalypsa (asi nejslavnější filmové adaptaci tohoto románu), ale iluzivní a obrazové možnosti filmu lze využít nezměrně pro budování napětí a očekávání až k závěrečnému vyvrcholení. Takovým prostředkům nemůže divadlo konkurovat. Bylo mi tedy jasné, že musím ukázat Kurtze již dříve, prakticky od začátku, a vytvořit z něj a Marlowa nerozlučnou dvojici, k sobě puženou a nakonec nucenou se rozejít až za

pomocí absolutního násilného činu. Spojením a osudovým připoutáním těchto dvou osob jsem výrazněji nastartoval rovinu podprahového, nevědomého dobrodružství, které už se neodehrává ani tak v africké divočině, ale spíše v pralese lidské duše. Pro tento fiktivní „dialog“ hlavních hrdinů a imaginárně-snové souznění, po kterém měla přijít deziluze a vystřízlivění ze skutečnosti, jsem potřeboval nějaký intenzivní text, nějaké skutečně silné myšlenkové „maso“. Když jsem si pročetl Jungovu Červenou knihu, pochopil jsem, že tohle je přesně ono. Jungova vlastní iniciační cesta ke zlu ve svém nitru, jako cesta k pochopení a přijetí sebe sama, mohla být Marlowovou představou – halucinací o Kurtzovi. Bylo ale zřetelné, že

tam, kde Jung dospěl k neuvěřitelnému sebepoznání a prošel kolem propasti temnoty, musel někdo jako Kurtz, někdo s vyšnitým egem a nedostatečnou sebereflexí, nutně v této propasti skončit.

Byl výběr herců pro jednotlivé postavy předem jasně daný?

Psal jsem jako obvykle role hercům na tělo. Vždycky je to samozřejmě sázka do loterie. I s herci, které velmi dobře znáte. Ale to je právě dobrodružství, které za to stojí. Nemohu říct, že naše cesta k výslednému tvaru a hereckému projevu byla lehká – což se vlastně ani u něčeho podobného nedá předpokládat. Mně osobně téma a zkoušení této hry stálo dost sil a vnitřní rovnováhy. Ale už to mám za sebou a těší mě pozorovat, jak si inscenace žije dál svým vlastním životem a jak herci vnitřně nacházejí stále sebevědomější výraz. Divadlo je umělecké dílo, které se vyvíjí. V něčem to může být zneklidňující, ale tady spočívá právě jeho největší přednost.

Pojetí scény je velmi nápadité a ačkoli se během představení

v podstatě nezmění, dokonale vykresluje všechna prostředí od interiérů přes plavbu lodí uprostřed džungle až po ta nejtemnější sklepení lidského podvědomí. Jak se vymýšlí takové uspořádání prostoru?

Člověk se v úvahách musí zbavit popisnosti. U příběhu, který se odehrává na jedné straně v africkém pralese a na straně druhé v zákoutích lidské duše, vás může popisnost jen dovést na scestí. Přemýšlím o divadelním prostoru jako o prostorové kompozici, přemýšlím o proporcích, materiálech a skupenstvích. O světle a stínu. Přemýšlím abstraktně, ale pak inscenuji konkrétně. Jestliže jsem prostor „vyrobil“ správně, konkrétní situace v něm najdou své místo a v očích diváka tento prostor podníti imaginaci. Teprve kombinace takového prostoru s hereckým projevem, zvukem a divákovou představivostí vytvoří výsledný scénografický efekt. Je to dost náročný a riskantní postup, velmi těžko se v takovém prostoru zkouší, protože neposkytuje hercům při hledání konkrétní oporu. Toto riziko je však součástí dobrodružství, právě které mě na divadle láká.

rt vlastních hodnot

Jak se herci stavěli k nahotě, která mimochodem v kontextu hry vůbec neruší? Neaprobovali třeba proti „patlání“ líčidel po celém těle, blátě na tvářích a dalším divočinám?

Herci divadla Komédie protestují, je-li s nimi manipulováno nebo jsou-li využíváni jako scénický „efekt“. V tomto případě ale bylo jasné, že nejde o nějakou provokaci. Nahota je součástí odhalování vnitřních stavů hlavních hrdinů. Já osobně tento „efekt“ využívám velice nerad. Tady mi ale jeho použití přišlo nosné a přirozené. Pokud daná věc slouží inscenaci, je ochota a otevřenost našich herců absolutní.

Nebát se navštívit své sklepení

Co pro vás osobně cesta do srdce temnoty znamená?

Vždycky jsem byl puzen vydávat se na výpravy do nitra lidské duše a prozkoumávat temné stránky tohoto prostoru. Je to, myslím, cesta, jak se o sobě dozvědět více. Velmi mne také zajímají iracionální polohy lidského myšlení, protože se skrze ně často dostáváme k jakési lidské prehistoričnosti. Takovéto ponory mohou být pro někoho

samozejmě i nepřijemné. Zneklidňováním sebe i okolí ale otevírám možnosti jiných úhlů pohledu na realitu.

Myslíte, že v sobě každý člověk zmíněnou temnotu má a že se za jistých extrémních podmínek dostává na povrch?

Naprosto nepochybně v sobě člověk má světlo i stín. Teprve zkoumáním a přijetím této vlastní obojetnosti může člověk leccos z vlastního počínání a chování pochopit. Může pochopit také něco o lidstvu jako celku. Extrémní podmínky pouze výron temnoty katalyzují a není-li člověk připraven s těmito silami zacházet, může ho to strhnout do sebestrukce.

Bylo by možné kontrast filozofických úvah a zvířecího chování postav zobecnit na podstatu lidskosti jako věčného souboje rozumové a animální složky?

Dalo by se to říci i takto. Měli bychom hledat prostor pro uvolňování obou složek v sobě. Potlačení jedné či druhé mohou vznikat velké problémy. To je fakt, na který se občas v dnešní době zapomíná. Kul-

tivovaným myšlením a sebekorekcí v sobě člověk nezvítězí nad určitou archetypálností. Anebo jinak: žijeme svou vlastní současnost, ale neseme si v sobě i minulost lidstva. Vypjaté emoce nás občas spolu se sny vrhají někam hluboko zpět. Často nevíme, co si s tím počít. Racionální přístup nám tady ale nepomůže.

Byl jste někdy v Africe? Jaká místa podle vás dokážou člověka takto „vysvléci až na dřev“ a ukázat všechny jeho slabiny i silné stránky v té nejsyrovější podobě?

Byl jsem v Africe, ale pouze severní. Nemyslím si však, že k pochopení toho, o čem v Srdci temnoty hrajeme, je nutné taková místa navštívit. Temnota je velice blízko, okolo nás a v nás. Kurtzovo království se od našich končin liší jen tím, že důvěřivost domorodců a nedostatek „kontrol“ mohou vytvořit živné podmínky pro experimentování s lidskými životy v daleko větší míře. Mohou poskytnout prostředí pro zrození nového boha. Největší obětí takových klamů jsou ale nakonec tito falešní bohové sami. V našem, takzvaném „civilizovaném“ světě lze najít důvěřivé tvory, ale také

usurpátory. Napadá mě třeba příklad, kdy za domorodce dosadíme děti a za kolonizátory dospělé. Když se pak někde objeví deviantní prvek, mohou se osudy rodiny proměnit rovněž v děsivou noční mýru. Případ Fritzl hovoří za vše.

Rovně zrcadlo vlastní pokřivenosti

Jak se stavíte ke koloniálním snahám „vyspělých“ civilizací, které se leckdy ještě dnes pokoušejí měnit odlišné kultury k obrazu svému? Nejsou takové pokusy o polidštění barbarů svými metodami a motivací samy mnohem barbarštější?

Jsou to především krátkozraké a namyšlené snahy. Z dlouhodobého hlediska se „vyspělým civilizacím“ tento násilný a bezohledný export vlastních hodnot nevyplatí. Momentálně se nacházíme v období, kdy se zničené myšlení v bývalých koloniích obrací především proti vlastním lidem. Myslím si ale, že už sklízíme, ale především ještě budeme sklízet ovoce našeho děsivého vývozu „kultury“ do takzvaného třetího světa i my, představitelé takzvané „bílé elity světa“.

Věříte obecně v dobro lidí, nebo se naopak domníváte, že jsou lidé v podstatě temní, sobečtí, zlí? Takoví, že pokud mají v rukou veškerou moc a neomezené možnosti, jednájí „nelidsky“?

Věřím, že dobré síly mají uvnitř člověka drobnou převahu. To je důvod, proč ještě stále existujeme. Myslím si také, že vnitřní harmonizace pozitivních a negativních sil je výrazem dospělosti člověka, a tedy i lidstva. Bude proto záležet, do jaké míry se ocitne moc v rukou nezralosti a infantility.

Jaký pocit nebo myšlenku chcete do diváků zasít právě touto hrou?

Snažím se v divácích podnítit přemýšlení o těchto problémech. Román, a doufám, že i inscenace, jsou zneklidňující. Zneklidnění je rozrušení spokojené ulity, ve které často a také nutně přežíváme. Podněcuje uvažování, podněcuje iracionální pochody v těle a atakuje nás podněty a obrazy, pro které nemáme úplně jednoznačné vysvětlení a nemáme u nich ani jednoznačné pocity. To je dobrá živná půda k cestě za vlastní dospělostí a ven z teploučka našeho falešného pocitu bezpečí. |

FOTO: Валерия Куланова, Kamilla Polivkova

SRDCE TEMNOTY
DIVADLO KOMEDIE
Jungmannova 1,
Praha 1
pá 6., čt 19. a ne 29. 1. 20:00
132–300 Kč

scéna a režie David Jařab
scénář David Jařab
na motivy knih Srdce temnoty,
Joseph Conrad; Červená kniha,
Carl Gustav Jung
hrají Stanislav Majer, Roman
Zach, Martin Finger, Marek
Daniel, Jiří Štrébl, Martin
Rechlát a další

SERVIS KINO

THE BEST OF AEROKRAŤAS
Kino Aero
Biskupcova 31, Praha 3
4. 1. 17:30
100 Kč

FESTIVAL KRÁTKÝCH FILMŮ PRAHA
PRAGUE SHORT FILM FESTIVAL
Kino Světozor
Vodičkova 41, Praha 1
18.-22. 1.
70 Kč

TUNIC 2011
PROJEKCE AUTORSKÉ TVORBY
CLUB FRIENDS
BARTOLOMĚJSKÁ 11, PRAHA 1
18. 1. 19:00
VSTUP ZDARMA

IS THIS CINEMA? #7
BIO OKO
FRANTIŠKA KŘÍŽKA 15, PRAHA 7
19. 1. 20:00
100 Kč

SERVIS OSTATNÍ

Scénická přednáška
k výstavě SOMETNING
ABOUT TO HAPPEN /
Co se stane v roce 2012
ŠKOLSKÁ 28: KOMUNIKAČNÍ
PROSTOR
ŠKOLSKÁ 28, PRAHA 1
VCHOD VE DVOŘE – VSTUP
PRŮCHODEM
pá 6. 1. 18:00
INFORMACE O VSTUPNÉM
na místě

TATROU MEZI KAMTANU
CROSS CLUB
PLYNÁRNÍ 23, PRAHA 7
ne 8. 1. 20:00
VSTUP ZDARMA

DÍLNA: TECHNOLOGIE
KAMEROTISKU A UKÁZKY GRAFIKY
ŠKOLSKÁ 28: KOMUNIKAČNÍ
PROSTOR
ŠKOLSKÁ 28, PRAHA 1
VCHOD VE DVOŘE – VSTUP
PRŮCHODEM
so 14. 1. 10:00–17:00
Kurzovné a příspěvek na
materiál 250 Kč
PŘIHLÁŠKY – PETR KORBELÁŘ:
723 892 988,
katsnamata@gmail.com

LOMOWORKSHOP
GALERIE CZD
VOJTĚŠSKÁ 3, PRAHA 1
so 21. 1. 11:00
Kurzovné 150 Kč
PŘIHLÁŠKY DO 19. 1. 2012 na
Lucie.Janova@czechdesign.cz

Kino Aero vstříc novým talentům

Foto: Karel Hejkrlik

KARL HEJKRLIK

Kino Aero již osmým rokem pořádá soutěž krátkých filmů Aerokraťas. Mohou zazářit amatéři i profici a odměnou je promítání před celovečerními filmy. Což je jedna z tradic, kterou se zaslouží zachovávat i podporovat.

Uvedení filmu před platícím publikem může být pro mnohé tvůrce zajímavou příležitostí, pro jiné jsou dostatečnou motivací i hodnotné

a praktické ceny v soutěži, například kamera nebo střihačský software. Soutěží se ve třech kategoriích – Amatéři do 10 minut, Profici do 10 minut (za profiky jsou považováni například studenti filmových škol) a nakonec Minuta film – a ocenění také získali žáci filmového workshopu pořádaného kinem Aero (Aertěk) a vítěz diváckého hlasování. Všechny soutěžní filmy byly totiž s předstihem uveřejněny na www.muvi.cz a internetoví diváci mohli hlasovat pro své favority, čímž se Aero-kraťas odlišuje od ostatních soutěží krátkých filmů – při slavnostním udělování cen jsou promítány jen ty nejlepší vítězné kousky.

Aertěk

Jak dostat svůj filmeček do kina? Stačí natočit kvalitní krátký film. Nevíte jak? Přihlaste se na filmářský tábor Aertěk, který se koná každé léto. Uzávěrka soutěže: obvykle do 30. září
Slavnostní promítání vítězných filmů: na konci listopadu
Konání tábora: obvykle v červenci, tábor je rozdělen na turnusy dle věku žáků
Setkání účastníků: obvykle v únoru

Zkonzumujme tučňáky, zachráníme rodinu!

Když hodíte žabu do vroucí vody, lekne se a vyskočí. Sedí-li ve studené, kterou postupně dovedete k varu, nechá se uvařit zaživa. Aneb lidi žijící v konzumu netuší, jak konzumně se chovají. Sami o sobě říkají, jak jsou štedří, uvědomělí a laskaví a konzum odsuzují. Komédie „Pan Popper a jeho tučňáci“ je toho zářným příkladem. Kapitalistického byznysmena okouzlí šestice tučňáků natolik,

že (SPOILER ALERT!) se vnitřně změni, získá zpět svoji rodinu a zachrání budovu. Paradoxně je tato rábdobou poučná a dobrotivá komedie bojovníci proti konzumu a zároveň tím nejkonzumnějším odpadem, který jsem viděl.

KARL HEJKRLIK

URBANISTICKÝ NÁVRH ŘEŠENÍ OKOLÍ ALEXANDRIJSKÉ KNIHOVNY

STUDENTI A PEDAGOGOVÉ ARCHIP PŘI JEDNÉ Z PREZENTACÍ ATELIÉROVÝCH PROJEKTŮ

KARIÉRA MARTINA ROUBIKA (1949–2008), HLAVNÍHO INICIÁTORA ZALOŽENÍ ARCHIP, SE V ALEXANDRIJSKÉ KNIHOVNĚ PŘEDSTAVILA VÝSTAVOU

Jak přispět k proměně architektury? Založit novou mezinárodní školu

„Chtěli jsme profesi architektů demytizovat. Maximálně propojit samotnou výuku s dalšími aktivitami, obory a institucemi – a především s nejširší veřejností. Bez pevného a jasného vztahu ke společnosti totiž i sebelepší architektura ztrácí vliv na celkovou podobu prostředí – a tedy i svůj smysl. Studenti musejí být na současnou pozici oboru připraveni,“ představují ARCHIP Regina Loukotová a Petr Pištěk.

Proč jste založili další školu architektury?

RL: Důvodů je hned několik. Především nabídnout zájemcům z ciziny možnost studovat architekturu v Praze, jejíž jedinečnost bychom neměli opomíjet. Chtěli jsme rovněž posílit mezinárodní propojení, překonat tradiční přístup ke studentům v českém školství. Našli bychom i důvody profesní, týkající se samotného způsobu vyučování architektury. A jsou tu také dosud trochu opomíjená témata, která v oboru považujeme za důležitá. Jedním z nich je celkový kontext – tedy hlavně krajina a urbanismus. Nelze myslet pouze na jednotlivé domy a jejich design. A s tím souvisí i otázka veřejného prostoru nebo památkové péče.

PP: Je za námi první semestr, takže způsob, jak tato témata spolu s našimi pedagogy pojímáme, se teprve rozvíjí. O základních principech školy máme jasno – ideály se však do praxe nepřenašejí jednoduše a samy od sebe.

RL: Mezi dlouhodobé cíle patří například plán vybudovat knihovnu architektury a hlavně centrum, kam bude možno přijít, kde vždy někdo bude a kde se bude stále něco zajímavého dít. Začali jsme s veřejnými přednáškami, ale plánů je mnohem více.

Připravujete studenty nějak na praxi, na účast v soutěžích, a to i v zahraničí?

PP: V rámci školy se snažíme studentům zprostředkovat veškerá zadání, která se k nám dostanou. Díky výuce v angličtině by pak neměl být problém ani například s terminologií a doprovodnými texty. Doufáme, že naši studenti budou v tomto směru aktivní. První pokusy se už objevily.

RL: Naše prostředí je bohužel odlišné. Jakmile můj manžel přišel v roce 1999 z Norska, kde se jeho kancelář ke všem zakázkám dostala skrze soutěže, začali jsme se hlásit do soutěží i tady. Tehdy se ještě nějaké vyhlašovaly – i když jich bylo méně než v cizině. Dnes neexistují téměř žádné – vymizely plnohodnotné zakázky na projekty, které ovlivňují veřejný prostor a jsou financovány státem. Ale co brání mladým studiím účastnit se soutěží v zahraničí?

Architektonické soutěže českou scénu hodně odlišují od té zahraniční...

RL: Počet vyhlašovaných soutěží ale není to jediné. Například ve Slovinsku získáte i kvalitní zpětnou vazbu, vidíte ostatní projekty, a pokud je situace optimální, tak se ze všech návrhů vytvoří katalog, nebo dokonce výstava (což se například stalo u návrhů Velkého egyptského muzea). Nelze ale opominout fakt, že účast v soutěžích je pro každé studio nesmírně náročná – jak finančně, tak co se týče času a dalších zdrojů. I proto je důležitý kvalitní odborný názor. Soutěžící by měl dostat odpovídající zhodnocení svého projektu, kterému věnoval stovky hodin. Praxe je však často odlišná.

Vy ale studentům určitě vytváříte modelové situace a fiktivní soutěže.

PP: Přesně tak. Studenti dostávají zadán obsah a cíl práce, formát výkresů, měřítko modelu i způsob prezentace. Chceme také, aby věděli, že když odevzdají jiný počet výkresů nebo špatný formát, může to pro účast v soutěži mít zcela fatální následky. Zároveň sami stále hledáme způsoby, jak vše jasně vysvětlit, stručně, a přitom srozumitelně popsat. Naši studenti se totiž rozhodně nebojí diskutovat. Například v polovině semestru se všechny tři ateliéry – Zdeňka Fránka, Jana Schindlera a Jaroslava Wertiga – prezentovaly svými týmovými projekty. Pozvali jsme si externí porotu, takže i architekti zvenku viděli a hodnotili, co tady děláme.

RL: Je pravda, že na prezentaci se hodně soustředíme, protože to je nutná podmínka úspěchu. Své zkušenosti předávají například architekti Adam Gebrian nebo Osamu Okamura. Studenti se na druhou stranu podrobně vyptávají na důvody a měřítko hodnocení, což zrovna v případě architektury není tak jednoduché. Učí se vlastně obě strany.

Nakolik se chcete zaměřit na mezioborovou spolupráci?

RL: To je trochu vzdálenější téma, jelikož jsme právě začali a zatím tu je jen ten první ročník. Různé oblasti a profese se především prolínají se samotným studijním programem. Architektura nesmí být izolována. Bakalářský stupeň by měl postihnout alespoň základ, specializace může mít větší prostor až v magisterském studiu, o jehož akreditaci chceme v dalších letech usilovat.

RUBRIKA VZNIKÁ VE SPOLUPRÁCI
S PECHA KUCHA NIGHT PRAGUE
[WWW.PECHA KUCHA.CZ](http://www.pechakucha.cz)

PP: Architekt musí mít jasnou představu, jak má prostor působit a fungovat, jak budou s návrhem pracovat další profese, jak různými pohledy bývá výsledek posuzován. Naší ambicí je, aby se studenti alespoň seznámili s tím, jak ty související obory ve skutečnosti vypadají. A zároveň získali představu, nakolik široké může být uplatnění architekta v praxi. Že nejde pouze o samotné projektování v ateliéru. Přitom všem ale narážíme na časovou náročnost studia a velké množství práce, bez níž to v architektuře nejde. Zvláště na soukromé škole musíme také respektovat, že někteří studenti částečně chodí do zaměstnání.

RL: Naši studenti přišli z různých zemí a škol, mají různá očekávání a přístup k výuce – a různé pohledy na ten samý problém, což je obohacující. Na druhou stranu tato odlišná úroveň znalostí vede často k pocitu, že postupujeme příliš rychle – zatímco jiným naopak připadá, že opakujeme to, co už znají. Pro nás i pro učitele jde o nezvyklou situaci.

Jak probíhá spolupráce se zahraničím?

PP: Už během prvních týdnů nás navštívili studenti interiérového a grafického designu z Iowa State University (USA), momentálně studující v Evropě v rámci Římského programu. Další návštěvy byly například z Japonska či Anglie. Několik hostů z ciziny také vystoupilo v rámci našich pravidelných veřejných přednášek. Regina naopak vedla týdenní workshop v Egyptě. Plánujeme mezinárodní letní školu. Ale i zde potřebují naše ambice svůj čas.

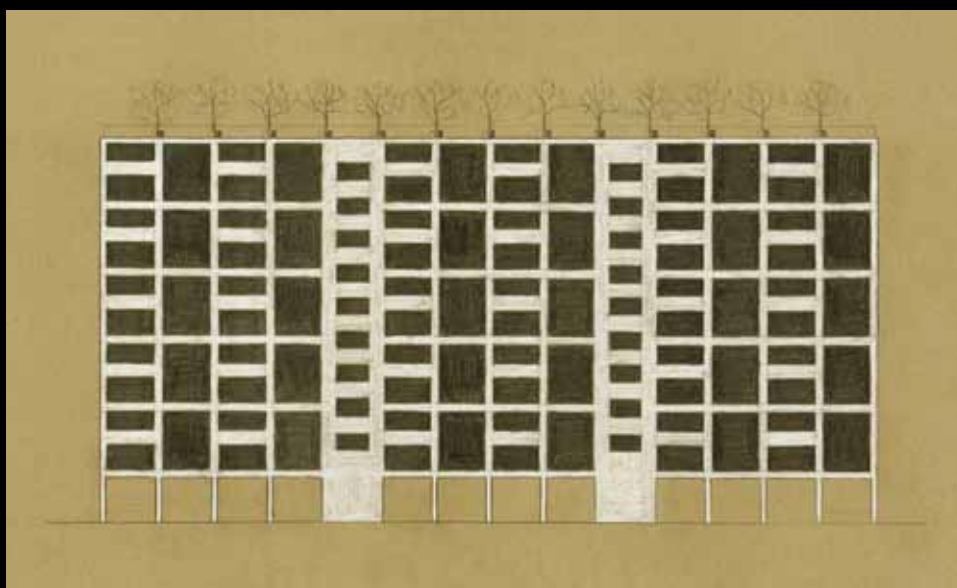
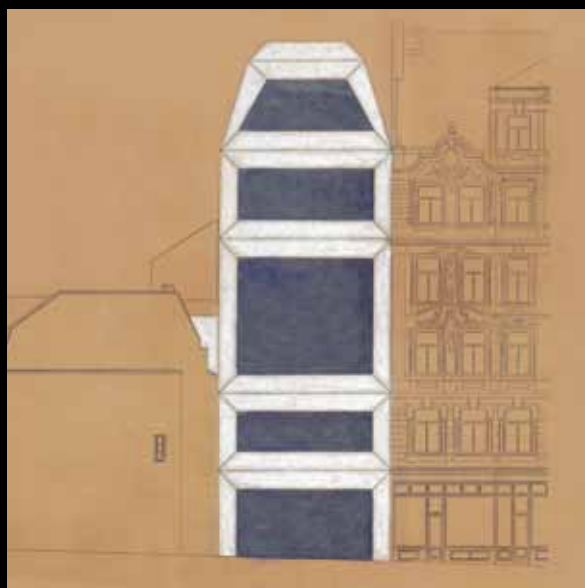
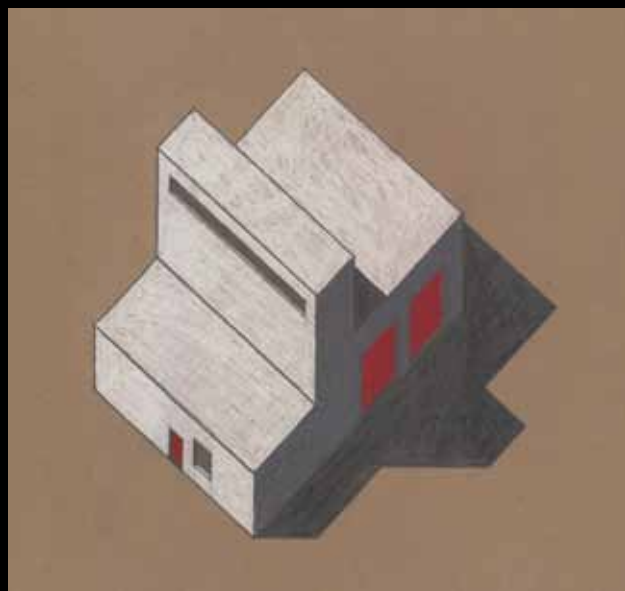
RL: Spolupráce se zahraničím vzniká díky skladbě studentů vlastně také interně – máme zde asi deset národností z několika kontinentů. Přestože je věkový rozptyl mezi 18 a 40 lety, tráví mnoho z našich studentů večery a někdy i víkendy v ateliérech, společně pracují a chodí do hospody. To, že spolu chtějí sdílet čas i mimo školu, nás mile překvapilo. Pokud vše dobře dopadne, přijmeme několik nových studentů i do letního semestru. A samozřejmě se těšíme i na další ročník a celý příští akademický rok.

Jana Knesckne

Budoucnost architektury tvoříme dnes. A právě v těchto dnech se uzavírá první semestr na ARCHIP (Architectural Institute in Prague), na jejímž založení pracovali Martin Roubík, Regina Loukotová, Petr Pištěk a další od roku 2005. Jediný akreditovaný (zatím) bakalářský program v angličtině v ČR, mezinárodní skladba studentů a důraz na společenskou odpovědnost, řemeslné znalosti a schopnost diskuse a prezentace tak na české scéně vytvářejí platformu, která dává šanci vzniku harmonického sociálního a životního prostoru.

PechaKucha

Projekt PechaKucha [peča kuča] umožňuje v 6 minutách, 40 vteřinách a na 20 obrázcích prezentovat publiku to nejlepší ze sebe, ať už jste architekt, designér, umělec či vizionář.

**PROJEKT
PRO ART**
ZAMĚŘENÝ NA PREZENTACI SOUČASNÝCH
MLADÝCH ČESKÝCH UMĚLCŮ

OLDŘICH SLÁDEK
* 1986
FA ČVUT; VŠUP, K.O.V.
SLADEK.OLDRICH@EMAIL.CZ

Mít umění přímo na nohu

BARBORA KLÁROVÁ

Obyčejný kus látky nebo kůže na podpatku představuje pro designérského vizionáře jménem Kobi Levi úrodné plantáže neomezených možností. Vytváří sochy, do nichž se lze doslova obout. Inspiraci čerpá z každodenních maličkostí, které se světem ševcovství nijak nesouvisejí a které se snaží právě v boty přeměnit. Leviho střevice tak získávají humoristický nádech a výrazně mění vnímání bot jako takových. Působí totiž stejně silně na nohou či bez nich.

Kobi Levi žije v Tel-Avivu, kde právě vymýšlí novou kolekci dámské obuvi. Svou tvorbu už prezentoval po celém světě, a přesto se dosud každý nový pár bot ručně vyrábí v Leviho studiu. Bota jako umělecké dílo? Proč ne? Představme si několik konkrétních ukázek doplněných o komentáře samotného autora:

Olive Oyl (Oliva Olivová)

První model, který vznikl na popud známé postavičky. Vždycky

jsem Olive miloval, protože jsme si tak podobní: oba jsme vysokí a ploší. Dokonce mi v mládí kvůli této podobnosti přišli přezdívku! Tento návrh zachycuje podstatu Olive jako ikonu přetvořenou do objektu boty.

Slide (Sklužavka)

Nápad vzešel z neustálého naslouchání nářkům zákazníků, kteří si stěžovali na klouzání chodidel v botách s vysokými podpatky. Vybavila se mi klouzačka na dětském hřišti a podobnost obou siluet mě nadchla. Barvy tohoto modelu oslavují hravost a radostnost dětských hřišť.

Dog (Pes)

Nápad jsem dostal při sledování těžce dýchajícího psa, jehož uši plandaly až na zem. Uši jsem přeměnil na dvojitý podpatek a z tlamy teď noha „vyplazuje“ prsty.

Banana (Banán)

Kombinace banánové slupky a podrážky bot obvykle vede k nepříjemným nehodám. Já jsem naopak banánovou slupku viděl jako pozvánku ke vklouznutí dovnitř a nošení její jasné barvy. Jeden z cípů slupky tvoří zároveň podpatek, takže banán je kompletní.

Miao (Mňau)

Zde byl inspirací pohled na protahující se kočku. Jako bych zamrazil jedno z políček filmu jejího rituálu a použil jej pro siluetu boty. Právě to dává zpětně tomuto modelu pohybovou dynamiku a vdechuje mu život.

Double Boot (Dvojitá bota)

Vypůjčil jsem si ze světa fotografie efekt duplikace kolem středové osy. Tím jsem botám dodal velmi paradoxní, nerealistický vzhled. Říkáte si: „Kde je ta noha? Vzadu nebo vpředu?“

Více fotek originálních výtvorů od Kobi Leviho najdete na našich stránkách [www.kulturipecka.cz](http://www.kulturripecka.cz).

moje? tvoje? naše!

příští
téma

»P

COPYRIGHT, COPYLEFT I COPYTHEFT

»P

ORGANIZACE, KTERÁ SPRAVEDLIVĚ PODĚLÍ UMĚLCE ZA POUŽITÍ JEJICH DÍLA

»P

Jiří Šíma

„Já ti to prostě řeknu,“ řekla Anna.

To už jsem si představoval něco hrozného. Něco, co už jsem znal. Něco, co se týká jí a nějakého muže. Někoho jejího nového objevu. Srdce mi bušilo, tep 250.

„Někoho jsem potkala,“ dodala.

A bylo to tady. Z tváře se mi vytratil úsměv i radost, kterou jsem tam vždy měl, když jsem byl s ní. Zesinal jsem, srdce se mi zastavilo, cítil jsem příšerný tlak na hrudi, svíral jsem mi žaludek. Pomalu jsem si vyndal cigaretu z krabičky a zapálil si, lehce jsem se zklidnil.

„Gratuluju,“ řekl jsem a zvedl se od stolu.

Šel jsem kouřit před hospodu. Chtěl jsem být sám. Zároveň jsem taky doufal, že za mnou Anna přijde. Marně, nepřišla. Vrátil jsem se zpět k ní.

„Ty seš strašnej, to byl vtip,“ řekla a smála se na mě.

Ulevilo se mi. Spadlo to ze mě, ale hněval jsem se na ni za to.

„Proč tohle, říkáš?“ ptal jsem se a nečekal na odpověď. „Jako bys nevěděla...“

„Jako bych nevěděla, co?“ otázala se.

„To je jedno,“ rezignovaně jsem odpověděl.

Anna se na mě zlehka usmála a já ji hned odpustil. Sám nevím proč. Snad proto, že nejsem konfliktní. Snad proto, že ji nechci ztratit.

„Hele, podívej se támhleten kluk vypadá jako Bob Dylan zamlada,“ řekl jsem.

Snažil jsem se změnit téma našeho hovoru. To jsem dělal celkem často, nepříjemné věci jsem nechtěl slyšet, zacpával jsem před nimi uši.

„Ty jo, to je fakt on. Ten je krásnej,“ řekla bezelstně a zvedla se od stolu.

Měl jsem za to, že jde na toaletu, ale její kroky směřovaly jinam. Šla za Bobem Dylanem. Seděl jsem u stolu jako opařený. Byl jsem zmatený a netušil, co se děje. Je to snad zas nějaký její vtip, pomyslel jsem si. Pociťoval jsem nový, daleko intenzivnější pocit bolesti. Fyzické bolesti. Měl jsem to všechno přímo před sebou, viděl jsem její i jeho smích. Tuhle porci jsem nechtěl jíst, byla zkažená a páchla.

Odešel jsem opět z hospody. Cítil jsem zlobu, pokoření, prohru. Ještě jsem se kouknul skrze okna dovnitř do hospody, asi jsem doufal, že to vše je přelud, ale nebyl. Seděla tam s ním a očividně si měli co říct. Zapálil jsem si cigáro a sednul si na obrubník. Zas jsem na ni čekal. Anna asi za pět minut přišla.

„Kam ses poděl?“ zeptala se mě jakoby se nic nedělo...

„Jdu domů,“ odpověděl jsem klidně.

„Tak jo, já tu ještě budu,“ řekla a chystala se vrátit zpátky do hospody.

Sebral jsem poslední zbytky sil a odvahy a zadržel ji za ruku.

„Ty si vážně neuvědomuješ, co děláš?“ ptal jsem se.

Můj hlas zněl smířeně, snad posmutněle.

„Jako co? O čem mluvíš? Nerozumím ti...“ nechápala.

Hleděl jsem na ni jako smutný psisko, kterému je ubližováno.

„Jo takhle,“ uvědomila si Anna, „ty to stále ještě nechápeš, co? Jde o nás dva, že jo?“

Anna se rozčílila, věděla totiž, že žárím.

„Už mě nebaví tě pořád ujišťovat, že tě mám ráda. Opakovat ti, že mi je s tebou dobře, že si s tebou náramně rozumím a tak dále...Pochop ale už, že my dva nebudeme nikdy pár, nebu-

deme spolu chodit, nebudeme spolu spát. Já tě nemiluju. Seš pro mě jako bratr, chápeš to?“ řekla Anna.

Stál jsem před Annou a nechal na sebe dopadat všechny ty rány, který jsem už dávno znal. Ani tentokráte se nic nezměnilo, má láska nebyla naplněna. Byla surově potlačena, byla zadušena. Ten pocit pro mě nebyl nový. Očekával bych, že se proti němu obrním, že už mne nebude tak ničít. Ale kdeže! Smířen nejsem a lhostejnost nepocituji. Proto budu stále bojovat ten prohraný boj s větrným mlýnem jménem Anna. Láska k ní je pro mě vším. Jsem vytrvalý a dokážu překousnout cokoli. Věřím, že na mě čeká šťastný happyend, že budu odměněn, že Anna pochopí.

„Já tomu vážně nerozumím, vždyť to trvá už nějakých 5 let... Co čekáš, že se jako změní?“ dodala ještě.

„Čekám na to až mě začneš milovat, tak jako miluju já tebe,“ řekl jsem.

Otočil jsem se na podpatku a vykročil do noci. Moje replika mi přišla jako z nějakého ufnukaného filmu, ale cítil jsem to tak. Anna mě vyprovázela pohledem, začalo pršet, můj stín byl jediný, kdo mi rozuměl, kdo šel se mnou. Velkolepá filmová scéna, už se jen otočit zpět a vidět, jak se za mnou rozbíhá. Ale takhle to nefunguje.

„Co to focení?“ zakřičela na mě Anna.

Přál jsem si, aby řekla něco jiného. Něco velkého, něco významného. Ale asi jsem si to moc maloval. I tak jsem byl však rád.

„Tak já ti zítra zavolám,“ ještě křikla.

Po pár krocích jsem se otočil, chtěl ji zamávat, rozloučit se, ale už tam nebyla. Dal jsem se znovu do kroku a těšil se na zítřek, až ji zase uvidím.

Konec.

Já a ona #4

